

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolae per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 4. Quid SS. Patres de Exercitiis senserint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](#)

70 *De Præstantia Exercitiorum.*

possum dubitare, perennis omnibus circumstantiis ejus, facta est; certoque credo, non illi personæ factam fuisse revelationem propter se, sed propter nos, ut scilicet Societas homines, & cæteri, qui sanctis his Meditationibus exercitatur, aliquod eis tempus seorsim tribuentes pluris ea faciunt & ad ea continuanda magis animentur, si quidem talem habent Fundatricem, Protectricem, & Adjutricem, qualiter ipsa Sacratissima Virgo DEI Mater, quæ etiam ea fecit, sic cum majore excellentia absque ulla comparatione, quæ nos, voluitque rem hanc nobis manifestare, ut illustrissimum & sanctissimum illius exemplum sequeremur. Ita memorus Pater Ludovicus de Ponte,

VI. Ex qua revelatione, ut rectè concludit nonnihil evidenter possumus colligere, quod ista Exercitia sunt efficiissimum medium ad augendam in nobis charitatem Domini. Nam si haec Virgo, quæ ad tam altum Sanctitatis gradum cenderat, Spiritus S. instinctu speciali ea fecerit, profectioabitari non potest, quin DEVS ea Exercitia illi inspiravit ut quam singulare & excellentissimum medium ad augendam suam erga DEVVM charitatem; nam haec perfectio est & via Sanctitas, ad quam omnia opera pietatis dirigi debent. Deinde si Mater Sapientiæ ea S. Ignatio dictaverit, vel inscribendis direxerit; & si Mater Sanctitatis & Charitatis, supra omnes Homines & Angelos debuit in dilectione misericordie incrementis proficere, in his Exercitijs se totâ vitâ exercuerit, quis dubitare poterit, quin divinæ Sapientiæ & Charitatis thesauri, & pretiosissimæ fodina in ijs reperiantur?

§. IV.

Quid SS. Patres de Exercitijs sententia.

I. Agmen inter hos merito ducat S. Gregorius l. 11 mor. c. 12. ubi non obscurè utilitate in ejusmodi Secessus & quenlibus verbis indicat: *Sancti Viri, qui exteriorib[us] misteriis deservire Officij necessitate coguntur, studiosè semper ad cordis secreta refugunt, ibique cogitationis intus cacumen ascendunt, & legem quasi in monte percipiunt dum postpositis tumultibus actionum temporalium in con-*

derationis sua vertice superna voluntatis sententiam perseruantur. Quantopere autem his ipse secessus conduceat ad mentem cœlestibus consolationibus & illustrationibus replendam l. 30. moral. indicavit dicens: Si carni, quod licet, abscedimus, mox in Spiritu, quod delectat, invenimus, Intentio quippe anima si exterior evagatio clauditur, interior accessus aperitur; nam quo extra se spargi propter disciplinam non potest, eò super se intendere per profectum potest; quia etiam in altum arbor crescere cogitur, qua per ramos diffundi prohibetur; Et, cum rivos fontis obstruimus, fluentia surgere ad Superiora provocamus.

II. S. Hieronymus verò quantopere solitudinem & secessum à turbis amarit, sequentibus verbis aperiè monstravit: O desertum floribus Christi vernans: O solitudo, in qua nascuntur iij lapides, de quibus in Apocalypsi Civitas Magni Regis exstruitur! O Eremus familiarius DEO gandens! Ne verò quis putaret, per hunc secessum effici, ut Proximo suo minus quis prodesse studeat, sapienter haue persuasionem in Epistola 114. ad Celsum eripere conatus est dicens: Non enim eo fit hic recessus, ut retraharis à tuis; smo id agimus, ut ibi discas, ibiq; mediteris, qualem tuis prabere te debeas.

III. Quem fructum S. Augustinus ex tali secessu retulerit, ipsem l. 10. conf. c. 40. facetur sequentibus verbis: Hoc me delectat, Et ab omnibus actionibus necessitatibus, quantum relaxari possum, ad istam voluptatem refugio; neq; in his omnibus, qua præcurro consulentes, invenio totum locum animæ meæ, nisi in te, quo colligantur sparsa mea, nec à te quidquam recedat ex me.

IV. Singulariter tamen in hoc secessu persuadendo Iesum se S. Bernardus exhibuit varijs in locis. Et primò quidem l. 1. de consid. dum Eugenium Pontificem sic alloquitur: Memento, non dico semper, non dico saxe, sed vel interdum reddere te ipsum tibi; utere tu quoq; te inter multos, aut certè post multos; non totum te, nec semper dare attoni velim, sed considerationi aliquid tui, Et cordis, Et temporis sequestrare. Et iterum eodem libro: Colligat Et se intrasinus, qui omnes recipit; alioqui quid prodest tibi iuxta Verbum Domini, si universos lucreris te ipsum perdens? Quamobrem cùm omnes te habeant, esto Et tu ex habentibus unus,

E 4.

quid

quid solus fraudaris munere tuis usque quo spiritus vadas
 Non rediens sapientibus & insipientibus debitor es, sed
 te negas tibi? Porro utilitate hujus lecessus, qui in considera-
 tione potissimum consistit, copiosè enumerat ibidem, dum
 Hac cognitio affectiva primum fontem suum, id est, mentis
 de qua oratur, purificat, deinde regit affectus, dirigit atque
 corrigit excessus, componit mores, vitam honestat, &
 ornat, postremo divinarum pariter & humanarum re-
 scientiam conferit. Hac est, qua agenda praordinat, adan-
 cogitat, ut in mente nihil residat incorreandum, aut con-
 ditione egens. Hac est, qua in prosperis adversa praesentis,
 adversis quasi non sentit. Brevissime vero omnes hujus
 lecessus fructus complexus est, dum in Sermone quodam
 Cantica dixit: Ha considerationes sunt delicias ad sa-
 rem, solidae ad nutrimentum, efficaces ad medicinam.

V. S. Dionysius in eundem sensum conspirans scri-
 tum, imò & necessitatem ejusmodi Exercitiorum indica-
 Arte omnia maximè in Theologia, id est, in cognoscendi
 amando DEO ab Oratione aufficandam est, ut divina
 memoracionibus, invocationibus, q; nos ipsos ille dedamus
 que uniamus. Oportet enim sanctis orationibus, &
 tranquilla ad divinam unionem accommodata ad DEO
 ut ad boni principium adduci, & nos ipsos ad sublimiora
 divinorum, benigniorumq; radiorum continentum precia-
 nibus comparare.

VI. Denique S. Chrysostomus l. r. de orando DEO
 cum dixisset, per hanc orandi rationem nos assequi, ut
 mortales, & temporarij esse desinamus, natura quidem mor-
 tales, sed colloquio, convictaque, quem agimus cum DEO
 ad immortalem vitam transeuntes, mox subdit: Necesse
 enim, ut, qui cum DEO familiaritatem habet, Superior
 vadat & morte, & omnibus, que corruptioni sunt obnoxii
 sicut fieri non potest, ut, qui solis radijs fruitur, non effugiat
 tenebrae.

§. V.

Quid Summi Pontifices de his Exerci- tijs senserint.

I. Si in ore duorum aut trium Testium stat omne ver-
 bum